

ПЕРЕДУМОВА РОЗРОБКИ ТЕХНОЛОГІЇ ОДЕРЖАННЯ СТАНДАРТНОГО ЗРАЗКУ ШИПШИНИ ПЛОДІВ ЕКСТРАКТУ

Вовк Д.А., Котова Е.Е.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Шипшина (у якості сировини використовується понад 5 видів) є популярним лікарським засобом за рахунок вмісту в ньому похідних фенолів (фенолокислоти, таніни, флавоноїди), пектинових речовин, органічних кислот і достатньо мінливої кількості аскорбінової кислоти. На ринку України із даної сировини представлені такі готові лікарські засоби: шипшини плоди (фасовані у пачках); Холосас та Каратолін. В Україні лікарська рослинна сировина, як правило, має вітчизняне походження, вирощується (на відміну від Європи) поза умовами Належної практики вирощування та збору (GACP), звичайно має традиційні: використовування видів, частин рослини; показання до застосування. Ці аспекти іноді значно відрізняються від європейських, що потребує відповідного відображення у вимогах щодо якості ЛРС. Не виключенням є і сировина шипшина. Вона росте в різних регіонах України, різних кліматичних умовах. Збору та переробці підлягають шипшини несправжні плоди з плодиками-горішками. Технологія їх переробки також далеко не сумісна із вимогами GACP. Саме тому, у плодах шипшини, вирощеної на території України, аскорбінової кислоти, на яку проводиться стандартизація за всіма пострадянськими нормативними документами, або зовсім немає, або вона присутня в дуже малій кількості. Протягом 25 років на сировину шипшини плоди не переглядалась нормативна документація. Вимоги Державної Фармакопеї СРСР до цієї сировини є застарілими, здебільшого, відмінними від рекомендацій Державної фармакопеї України/Європейської Фармакопеї. Тому розробка сучасної монографії на шипшини плоди та фармакопейних стандартних зразків для забезпечення контролю якості у відповідності до ДФУ/ЄФ є актуальними. Саме тому в нашій роботі, для контролю якості сировини (розділ «Ідентифікація») обрані каротиноїди. Для отримання ліпофільно-каротиноїдного комплексу плодів шипшини обрано екстрагент, метод екстракції та видалення розчинника, спосіб зберігання. Наслідком нашої роботи є розроблена технологія одержання стандартного зразку шипшини екстракту, що є напівпродуктом для виготовлення ФСЗ ДФУ.

Література:

1. Котов А.Г. Фармакопейные аспекты стандартизации качества лекарственного растительного сырья и препаратов на его основе: автореф. диссерт. ... доктора фарм. наук: 15.00.03 / А.Г. Котов. Харьков, 2013.
2. Подходы к аттестации растительных экстрактов в качестве ФСО ГФУ для идентификации методом ТСХ / Котов А.Г., Котова Э.Э., Леонтьев Д.А., Гризодуб А.И. // Фармаком. – 2014. - №.3 – С. 5-14.